

LAMIROY, Henri, bisschop van Brugge (Heurne, Oost-Vlaanderen, 29 augustus 1883 - Brugge 10 mei 1952).

Als zoon van een spoorwegbeambte verhuisde Henri Lamiroy als knaap van zeven jaar naar Kortrijk, waar hij bij de broeders de lagere school volgde en zijn middelbare opleiding aan het St.-Amanduscollege als laureaat beëindigde, uitmuntend door zijn aanleg voor reken- en wiskunde en door een buitengewoon geheugen. Na enkele weken verblijf in het seminarie te Roeselare

ging hij in 1904 naar het Leo XIII-seminarie te Leuven om er in 1907 te promoveren tot doctor in de wijsbegeerte, waarvan hij de studie begonnen was onder leiding van prof. (later kardinaal) Mercier. Daarna vatte hij de studie van de theologie aan op het Groot Seminarie te Brugge, waar hij tot priester gewijd werd op 18 december 1909. Na een korte periode aan het eind van dit studiejaar coadjutor te Lapscheure te zijn geweest werd hij voor het academisch jaar 1910-'11 weer naar Leuven gestuurd om er verder te studeren aan de theologische faculteit en meteen een functie te vervullen als directeur en deels ook als econoom aan het Leo XIII-seminarie. Als oudleerling van Mercier zette hij dienst traditie voort en ontwikkelde door een krachtige leiding een geest van orde en tucht, vooral bij de terugkeer van de gedemobiliseerde seminaristen na de oorlog. Op 22 juli 1919 promoveerde Henri Lamiroy tot magister in de theologie op de (laatste te Leuven in het Latijn geschreven) dissertatie *De Essentia SS. Missae Sacrificii*, en op 20 september 1919 volgde zijn benoeming tot professor in de dogmatiek aan het Groot Seminarie te Brugge, wat hij bleef, ook als ere-kanunnik sedert 1927, tot 14

september 1928, toen hij deken werd te Ieper. Op 6 augustus 1929 volgde zijn benoeming tot hulpbisschop met recht van opvolging, zijn zalving vond plaats op 17 oktober van dat jaar, en op 18 december nam hij het bestuur van het bisdom Brugge in handen, na het overlijden van mgr. Waffelaert. Zijn heersersnatuur en grote werkkraft drukten hun stempel op zijn episcopaat. Een krachtig bewustzijn van zijn verantwoordelijkheid, een star vasthouden aan de traditie, een sterke hang naar eenheid en klaarheid wekten een schijn van hardheid, een sterk autocratisch bestuur en een aankweken van Westvlaams particularisme, en wantrouwen tegen dat wat aan zijn bevoegdheid ontsnapte, zelfs als het van andere bisschoppen of kloosterorden uitging. Hij wenste niet alleen eenvormigheid in het handelen onder zijn leiding, maar ook in het denken.

De bisschopsbenoeming van mgr. Lamiroy was voor de geestelijkheid en zelfs voor het bestuur van het bisdom een algehele verrassing. Men vermoedt dat zijn kandidatuur bij de nuntiatuur werd voorgedragen door sommige politieke persoonlijkheden die de vooruitgang van het Vlaams nationalisme wilden afremmen en in de houding van de jonge deken van Ieper tegenover Jeroom Leuridan daarvoor voldoende waarborgen zagen, te meer daar heel wat priesters voor het nationalisme gewonnen bleken en vaak anoniem aan heel wat publikaties meewerkten. Volgens zijn eigen getuigenis beoogde mgr. Lamiroy „de eenheid van het land door gehoorzaamheid aan geestelijke en burgerlijke overheid”. Alles wat die eenheid of die onderdanigheid in het gedrang kon brengen, zou hij bestrijden, zoals b.v. blijkt uit zijn afkeuring, op 16 oktober 1937, van het Boerenfront, enkele weken na zijn oprichting. Het was niet zozeer een anti-Vlaams motief dat hem bewoog, als wel zijn afkeer van alles wat naar afbreuk van traditie of gezag zweemde. In zijn lijkrede zei de grootvicaris mgr. Quaegebeur dan ook: „Tot de ouders van de jonge knapen zegde hij kort en beslist: Uw jongens moeten gehoorzamen, en zullen gehoorzamen”. Het instrument om die geest van onderdanigheid te herstellen was de Katholieke Actie, maar volgens zijn opvatting dan streng hiërarchisch gestructureerd, onder diocesane leiding, uniform georganiseerd en gemonopoliseerd. Deze organisatie moest alle gelovigen omvatten (Mannenverbond en Vrouwenverbond voor Katholieke Actie), maar met het oog op de toekomst vooral de jeugd en in de eerste plaats de scholieren. Daartoe belaste hij kan. Dubois met de organisatie van de Katholieke Studenten Actie (KSA). De bedoeling was beslist positief, maar door zijn eis van monopolie-situatie werd het een instrument dat de Vlaamse organisaties uitbande en ook bestreed, zodat bij de dood van mgr. Lamiroy de Nation Belge kon schrijven dat de bisschop erin geslaagd was „le mouvement estudiantin catholique indépendant” (het Algemeen Katholiek Vlaamsch Studentenverbond) te desorganiseren. Tegenover geweld voelde Lamiroy zich merkwaardigerwijze machteloos. Zowel tegenover de eisen van de Duitse bezetter als tegenover de uitspattingen van de repressie bewaarde hij het stilzwijgen. Een zeker pessimisme spreekt dan ook uit de herderlijke brieven van zijn laatste levensjaren. WERKEN: *Collectio epistolarum pastoralium, instructionum,*

statutorum etc., auctoritate H. Lamiroy edita, I (1931-'36), II (1937-'47), III (1948-'52).

LITERATUUR: A. Quaegebeur, *Lijkrede*, in *Annua Nuntia Lovaniensia* (1953, p. 181-186); - J. Coppens, *Zijne Excellentie Mgr. Lamiroy* (1956).

AMANDUS DUMON